

## ΤΟΥΤΟΣ

**τούτος** κ. **ετούτος**, **-η**, **-ο**, δεικτ. αντων. [ήδη μγν. τούτοι, από τις πλάγιες πτώσεις τούτου, τούτων, και από το ουδ. τούτο της αρχ. αντων. οὔτος], αυτός: «μ' έχει πάρα πολύ στενοχωρήσει τούτος ο άνθρωπος». (Δημοτικό τραγούδι: *δεν την παίρνω, θα την πάρεις, άλλα λόγια λέτε, ρε παιδιά, τι καμώματα είναι τούτα, με το ζόρι παντρεία*). (Ακολουθούν 18 φρ.)·

- άλλο και τούτο! ή άλλο και τούτο πάλι! ή άλλο πάλι και τούτο! βλ. λ. [άλλος](#)·

- άλλος και τούτος! ή άλλος και τούτος πάλι! ή άλλος πάλι και τούτος! βλ. λ. [άλλος](#)·

- από τούτα κι από κείνα, βλ. φρ. με τούτα και μ' εκείνα. (Λαϊκό τραγούδι: **από τούτα κι από κείνα δε βαστιέται η καρδερίνα**)·

- δεν είναι τούτη δουλειά, βλ. λ. δουλειά·

- διά τούτο, βλ. φρ. γι' αυτό, λ. αυτός·

- εκτός τούτου, εκτός από αυτό, επιπλέον: «εκτός τούτου, υπάρχει κι άλλο πρόβλημα || εκτός τούτου, εγκυμονεί κι άλλος κίνδυνος»·

- επί τούτου ή επί τούτο, γι' αυτόν το συγκεκριμένο σκοπό, γι' αυτόν το συγκεκριμένο λόγο, επίτηδες: «ό,τι έκανε, το 'κανε επί τούτου για να με προκαλέσει»·

- καλό και τούτο! βλ. λ. [καλός](#)·

- καλός είναι και τούτος! βλ. λ. [καλός](#)·

- καλός και τούτος! βλ. λ. [καλός](#)·

- με τούτα και με κείνα ή με τούτα και με τ' άλλα, αυτών που λέγονται ή γίνονται κατά τη διάρκεια μιας κουβέντας ή μιας προσπάθειας: «πάσαμε την κουβέντα και με τούτα και με κείνα πέρασε η ώρα»· βλ. και φρ. *πότε τούτα και πότε εκείνα*·

- να και τούτη να και κείνη (ενν. γροθιές, μπάτσες, μπουνιές, ξυλιές, σφαλιάρες), λέγεται για αλληπάλληλα χτυπήματα σε κάποιον που δίνονται κατά τη διάρκεια συμπλοκής: «μόλις πιάστηκαν στα χέρια τον άρχισε ο δικός σου στις γροθιές και να και τούτη να και κείνη τον ζάλισε τον άνθρωπο»·

- πότε τούτα και πότε εκείνα, με αλληπάλληλες προφάσεις: «δεν είχε το μυαλό του στη δουλειά και πότε τούτα και πότε εκείνα την έκανε συνεχώς κοπάνα». (Λαϊκό τραγούδι: *έτσι που πας, δε θα μονοιάσουμε ποτέ με τις προφάσεις, πότε τούτα, πότε εκείνα και θα με παίρνουνε οι φίλοι στο μεζέ και θα με λεν κορόιδο πρώτο στην Αθήνα*)· βλ. και φρ. με τούτα και μ' εκείνα·

- προς τούτο, για το σκοπό αυτό: «έχει ξεκινήσει οργανωμένη εκστρατεία κατά των ναρκωτικών και προς τούτο έχει διατεθεί από την κυβέρνηση μεγάλο κονδύλιο»·

- τι 'ναι τούτο! ή τι 'ναι τούτο πάλι! έκφραση απόγνωσης για κάτι κακό που μας έτυχε απροσδόκητα: «τι 'ναι τούτο που μας βρήκε στα καλά καθούμενα!»·

- τι 'ναι τούτος! ή τι 'ναι τούτος πάλι! έκφραση απόγνωσης που αναφέρεται σε άτομο με το οποίο δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε: «του μιλούσα μια ώρα και δεν εννοούσε να καταλάβει. Τι 'ναι τούτος!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το μα· βλ. και φρ. *τι πράμα είν' αυτός!* λ. πρά(γ)μα·

- τι πράμα είναι τούτος! βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#)·

- *τούτο(ς) (ε)δώ*, έκφραση με την οποία δίνουμε περισσότερη έμφαση σε αυτό(ν) που δείχνουμε: «τούτος εδώ στη φωτογραφία είμαι εγώ || τούτο δω είναι το πατρικό μου σπίτι».

- *ως εκ τούτου*, όπως μπορεί να καταλάβει κανείς από τα προηγούμενα, όπως προκύπτει από τα προηγούμενα: «υπάρχει μεγάλη αναδουλειά και, ως εκ τούτου, μπορείς να καταλάβεις πως πρέπει να κάνουμε αιματηρή οικονομία».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας